

VÅR FUGLEFAUNA

Norsk Ornitologisk Forenings Tidsskrift

ÅRG. 4

NR. 4

1981

TRONDHEIM

Sjeldne fugler i Norge i 1980¹⁾ – en rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF²⁾

GUNNAR NUMME

I denne rapporten presenteres alle funn av sjeldne arter/underarter som i løpet av 1980 er blitt behandlet og godkjent av NSKF. – Totalt behandlet komitéen 69 saker, og av disse ble 40 (58%) godkjent mens 22 (32%) av forskjellige årsaker ikke kunne godkjennes. En sak står fortsatt rubrisert under «avventes», og resterende 6 saker (8,7%) omfatter rapporter om «ukjente ender» o.l., og hadde karakter av rene konsultasjonssaker.

De godkjente observasjonene omfatter 4 nye arter for landet, nemlig hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor*, hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybridus*, stripesanger *Locustella lanceolata* og skjeggmeis *Panurus biarmicus*. I tillegg ble underarten rødstrupe-trost *Turdus r. ruficollis* funnet for første gang her i landet. Dette bringer antallet av godkjente fuglearter innenfor norsk ansvarsområde opp i 405 (A-liste).

NSKF hadde i 1980 følgende sammensetning: Gunnar Numme (sekr.), Per-Göran Bentz, Alv Ottar Folkestad, Jan Ove Gjershaug, Jan Michaelsen og Viggo Ree. Komitéens eneste fellesmøte dette året ble holdt i Oslo 16. september.

Med unntak av de fire nye artene (kfr. ovenfor) er ikke oversikten over de arter/underarter som skal vurderes av NSKF forandret siden komitéens forrige publikasjon i *Vår Fuglefauna* (Ree, 1980). Samme sted finnes også en ajourført adresseliste til de forskjellige LRSK, men siden da er adressene til Rogaland og Hordaland forandret.

Nye adresser:

ROGALAND: Bjørn Erik Paulsen,
4380 Hauge i Dalane.

HORDALAND: Postboks 83, 5014
Bergen-Univ.

BEHANDLETE OG GODKJENTE SJELDENHETSSAKER I 1980.

Artenes latinske navn og systematiske rekkefølge er ordnet etter Voous (1973, 1977).

H = hekkefunn

* = belegg (fotografi, filmopptak, lydbåndopptak, fjær o.l.) foreligger.

° = belegg mangler, men utførlig beskrivelse foreligger.

Krøllpelikan *Pelecanus crispus*.

1977–78: Vestfold: 18.6.–14.9. 1977 + våren 1978* ad. Presterødkilen, Sem, samt div. andre lokaliteter (K.P. Gade, G. Numme m.fl.)

1978: Nord-Trøndelag: 22.–23.5.* ad. div. lokaliteter i Nærøy (F. Kutschera, A. Mo).

Det 2., 6. og 5. funnet i landet. Funn nr. 2 og 6

1) Inkluderer også enkelte funn fra årene før 1980.

2) Meddelelse nr. 6 fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. – Denne er en fortsettelse av 4 tidligere meddelelser fra Norsk navne- og sjeldenhetskomité for fugl (NNSK), se Ree (1975–76), Michaelsen (1979) og Bentz (1979) samt NSKF's forrige rapport (Ree, 1980).

kan muligens dreie seg om samme ind.. For funn nr. 3 og 4 se Michaelsen (1979) og Ree (1980). – Da Vestfold-observasjonen fra våren 1978 ikke er skikkelig datert rangerer denne etter funnet fra Nord-Trøndelag hva nummerrekkefølge angår.

Natthegre *Nycticorax nycticorax*

1980: **Vest-Agder**: 14.9. * 1K Sevika, Lista, Farsund (Sverre Andersen).

Stork *Ciconia ciconia*.

1980: **Hordaland**: 4.4.° ved Vikebygd, Ølen (B. O. Furdal, R. V. Furdal).

Vestfold 19.–20. 6. * Hovland, Tjølling (O. Akselsen).

Funn nr. 24 og 25 i landet etter 1920.

Flamingo *Phoenicopterus ruber*.

1979: **Vest-Agder**: 29.7.–primo aug.° Sånun ved Mandal (B. K. Knutsen).

10. funn i landet (regnet etter Rees oppsummering, se VF 1980).

Rustand *Tadorna ferruginea*.

1978: **Finnmark**: 15.–17.5.° Mieron, Kautokeino (O. Hunsdal, O. Vebenstad).

Akershus: 21.–22.5° hunn Nordre Øyeren, Rælingen (M. Høgberg, B. Rennemo, B. E. Sakseid m.fl.)

1979: **Akershus**: 26.–29.4* hann Ås (K. Haug, S. Vareide). Trolig samme ind. Østensjøvann, Holstad 26.4. (N. Rogn m.fl.)

Hhv. funn nr. 23, 27 og 30 i landet. Det totale antall innrapporterte og godkjente funn ved utgangen av 1980 kommer opp i 32, se også Ree (1980). Funn nr. 25, 26 og 27 dreier seg sannsynligvis om samme ind.. (Nr. 25: 20.5. 1978, Mølen, Brunlanes, Vestfold (Bentz, 1979), nr. 26: 20.5. 1978, Linnestranda, Lier, Buskerud (Ree, 1980)).

Rødhodeand *Netta rufina*.

1980: **Østfold**: 16.4.° 3 hanner + hunn Øra, Fredrikstad (R. G. Bosy, R. Larsen).

2. funn i landet.

Taffeland *Aythya ferina*H

1977–79: **Akershus**: Ett par i 1977°, 2–3 par i 1978° og min. 7 par i 1979° Hellesjøvann, Aurskog–Høland (ingen observasjoner oppgitt).

Tidligere påvist hekking i Norge foreligger fra Østfold i 1972 (Ree, 1976) og Hellesjøvannet 1976 (Michaelsen, 1979).

Ringand *Aythya collaris*.

1979: **Rogaland**: 22.–26.12° ad.hann Store Stokkevatnet, Stavanger (E. Jacobsen, J. I. Johnsen).

1980: **Rogaland**: 7.5.° hann Orrevatnet, Jæren (T. Berg, M. Kersbergen).

Funn nr. 5 og 6 i landet.

Hvitøyeand *Aythya nyroca*.

1980: **Akershus**: 26.–27.5. * ad.hann Hellesjøvannet, Aurskog–Høland (O. Lund, O. Olsen).

4. funn i landet.

Ubestemt glente *Milvus sp.*

1979: **Akershus**: april° Dragsjøen (S. Solvang).

Hønehauk, underart *Accipiter gentilis buteoides*.

1980: **Troms**: 19.10.° 1K Håkøybotn, Tromsø (L. Johansson).

Det 7. innrapporterte og godkjente funn i landet.

Enghauk *Circus pygargus*.

1980: **Vest-Agder**: 19.5.–8.6. * ad.hann Lista (E. Jacobsen, G. Kristensen, K. Moe m.fl.)

6. funn i landet.

Aftenfalk *Falco vespertinus*.

1972: **Oslo**: 11.6.° ad.hann Ullernåsen (T. Anker-Nilssen).

1979: **Vestfold**: 30.5.° ad.hunn Store Færder, Tjøme (J. Marthinsen).

Vestfold: 16.9.° ad.hann Klåstadviken, Tjølling (T.S. Mathiassen).

Funn nr. 13, 23 og 24 i Norge. (For funn nr. 22 og 25 se Ree, 1980).

Alaskasnipe *Calidris melanotos*.

1979: **Finnmark**: 27.5.° Ekkerøy (E. Aikio, J. Aikio, O. Pihajoki).

17. funn i landet. (Innenfor norsk ansvarsområde – for funn nr. 18 se Ree, 1980).

Rustsnipe *Tryngites subruficollis*.

1980: **Rogaland**: 26.–28.5.° Grudevatnet, Jæren (H. Løvbrekke, Y. Nilsen, T. Tysse m.fl.).

Funn nr. 7 innenfor norsk ansvarsområde.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes*.

1980: **Rogaland**: 15.5.° Grudevatnet, Jæren (H. Løvbrekke, Y. Nilsen).

Funn nr. 3 i landet.

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor*.

1980: **Møre og Romsdal**: 20.5. * hunn Gløsvågvatnet, Kristiansund N (Ø. Gjeldnes, H. B. Hansen, E. Roll m.fl.).

Det første funn av denne arten i Norge.

Ismåse *Pagophila eburnea*, w. 7.12.80. Måløy sentrum, Sogn og Fjordane. Foto: Stein Inge Refvik.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*.

1980: **Nordland**: 2.6.° hunn Rognan, Saltdal (J. Å. Asphjell).

18. funn i landet etter 1950.

Storjo *Stercorarius skua* H

1980: **Møre og Romsdal**: Ett par° Runde (A. O. Folkestad, A. Follestad, K. Valde m.fl.).

2. hekkefunn i Norge (se Vader, 1980).

Ismåke *Pagophila eburnea*.

1980: **Troms**: 26.10.* 1K Laukvikvær, Karlsøy (S. Sørensen).

Funn nr. 48 i landet.

Hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybridus*.

1980: **Telemark**: 8.6.° Stråholmen, Kragerø (J. E. Tangen).

Det første funn av denne arten i Norge.

Bieter *Merops apiaster*.

1968: **Finnmark**: 24.6.° Ekkerøy (J. Kirbach, R. Mache).

Det 6. funn i landet. – For funn nr. 7, 8, 9 og 10 se Michaelsen (1979) og Ree (1980).

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*

1980: **Rogaland**: 12.5.* 1 ind. Utsira (Ove Bryne) og 14.5.* 1 ind. Utsira (Ove Bryne og Rune Voie).

Rødstrupetrost *Turdus r. ruficollis*.

1980: **Oslo**: 8.9.° Røa (J. E. Tranøy).

9. funn av taigatrost *T. ruficollis* i landet, men det første av underarten rødstrupetrost *T. r. ruficollis*.

Stripesanger *Locustella lanceolata*.

1980: **Rogaland**: 29.9.* 1K Røvær (D. Brynjelsen, S. Folkedal, Aa. Munkejord m.fl.).

Det første funn av denne arten i Norge.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*.

1980: **Vestfold**: 29.–30.6.* sy. Borrevannet, Borre (S. E. Hansen, T. Hansen, H. F. Skjauff m.fl.).

Funn nr. 3 i landet.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*.

1980: **Rogaland**: 5.9.° Årstad, Hauge i Dalane (J. Omdahl).

Funn nr. 13 i landet.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*.

1980: **Østfold**: 3.6.° hann+hunn Hvaler (O. E. Fremming, A. Haga).

Første funn av denne arten i Norge.

Rødhodevarsler *Lanius senator*.

1980: **Rogaland**: 11.9.° 1K Tornesvatnet,

Haugesund (D. Brynjelsen, J. K. Ness, S. Tofte).

Funn nr. 9 i landet.

Rosenstær *Sturnus roseus*.

1979: Oslo: 22.4.° Skar, Maridalen (G. Frydenlund m. fl.)

Nordland: 17.7.* 2K+ Mosvoldalen, Meløy (M. Hansen, K. B. Strann m. fl.)

Funn nr. 25 og 26 i landet. For funn nr. 27 se Ree (1980).

Brunhodespurv *Emberiza bruniceps*.

1970: Rogaland: 27.-31.5.° 2K+ hann Lindland, Hauge i Dalane (J. Omdahl).

1973: Sogn og Fjordane: 24.6° hann Sjøstad, Selje (O. Myklebust).

1974: Sogn og Fjordane: 16.-17.7.° hann Sjøstad, Selje (O. Myklebust).

Funn nr. 4, 5 og 8 i Norge.

For funn nr. 6, 7, 9 og 10 se Ree (1976), Michaelsen (1979) og Ree (1980).

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala*.

1978: Finnmark: 26.4.° hann Gjøkbukta, Øvre Pasvik (R. Hildonen).

Funn nr. 8. i Norge.

Kornspurv *Emberiza calandra*.

1980: Rogaland: 27.4.* Rott (E. Jacobsen, M. Kersbergen, G. Kristensen).

Det 14. funn av arten i Norge etter 1940.

En takk rettes til Viggo Ree for opplysninger om status og funn-nr. for en rekke NSKF-arter/underarter.

Summary

RARE BIRDS IN NORWAY IN 1980.
A REPORT FROM THE NORWEGIAN RARITIES COMMITTEE.

In 1980 a total of 69 records of rare birds were reported to the committee.

Among the 40 accepted records (58%) are 4 new to the Norwegian list: *Phalaropus tricolor*, *Chlidonias hybridus*, *Locustella lanceolata* and *Panurus biarmicus*.

Litteratur

Bentz, P.-G. 1979: Rapport fra NNSK's virksomhet 1978. *Vår Fuglefauna* 2: 171-175.

Michaelsen, J. 1979: Rapport fra NNKS's virksomhet mai 1976-1977. *Vår Fuglefauna* 2:54-61.

Ree, V. 1976: Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975 - april 1976. *Fauna* 29: 150-157 og *Sterna* 15: 179-197.

Ree, V. 1980: Rapport fra NSKF's virksomhet 1979. *Vår Fuglefauna* 3: 245-278.

Vader, W. 1980: The Great Skua *Stercorarius skua* in Norway and the Spitsbergen area. *Cinclus* 3: 49-55.

Komitéens adresse:

NSKF v/sekretæren,
c/o Zoologisk Museum,
Sars gt. 1,
N-OSLO 5.

Rettelser og kommentarer til NSKF's 1979-rapport i *Vår Fuglefauna* nr. 4 1980

VIGGO REE

Å få en ferdigtrykket NSKF-rapport feilfri lar seg selvsagt gjøre, men i praksis er dette uhyre vanskelig. Intet unntak i forbindelse med den siste NSKF-rapporten, men så var også denne den lengste og mest omfattende i komitéens historie. De fleste feilene skyldes forfatteren, men enkelte klikk har kommet inn i andre deler av systemet.

En høyst beklagelig feil finnes allerede på s.

245. Billedteksten ble skrevet for et fotografi av den første rosenbrysttrykknebben på Utsira 13.5. 1977. Bildet som ble sendt fra Utsira viste imidlertid den unge hannen fra 1.10. samme år, noe som ikke ble oppdaget i redaksjonen. I overskriften skal det stå NSKF's virksomhet og ikke NSKF's virksomhet.

Videre heter ismåke Ivory Gull på engelsk, ikke bare Ivory (fig. 6, s. 261).